

Henrik Sandberg
henrik.sandberg@vll.se

Ansvaret för regional kollektivtrafik i regionkommunen

Sammanfattning

Landstingsfullmäktige beslutade den 20-21 juni 2017, § 114, att Västerbottens läns landsting skulle ansöka hos regeringen om att från och med den 1 januari 2019 få överta det regionala utvecklingsansvaret enligt Lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län (SFS 2010:639) och därmed även få bilda region med direktvalt regionfullmäktige i samband med valet 2018. Länets samtliga kommuner har ställt sig positiv till denna förändring. Den 19 juni i år beslutade Riksdagen att det regionala utvecklingsansvaret från och med nästa år ska överföras till samtliga landsting.

Ansökan medför att Regionförbundet i Västerbottens län avvecklas och att deras uppdrag inkorporeras i den blivande regionkommunen. En särskild fråga att hantera är organisationen av den regionala kollektivtrafiken. I Västerbottens län har landstinget och kommunerna beslutat att Regionförbundet Västerbottens län ska vara regional kollektivtrafikmyndighet.

Med anledning av regionförbundets avveckling har formerna för hur den regionala kollektivtrafikmyndigheten ska organiseras varit föremål för utredning och remiss till Västerbottens kommuner, förbundets medlemmar. Remissvaren har dock inte givit någon entydig bild över hur den framtida organisationen av kollektivtrafikmyndigheten ska utformas.

I lag (2010:1065) om kollektivtrafik anges att landstinget och kommunerna ansvarar gemensamt för den regionala kollektivtrafiken såvida inte landstinget och kommunerna kommer överens om att antingen landstinget eller kommunerna ska ha ansvaret. Det medför att, eftersom regionförbundet upphör, landstinget och kommunerna behöver komma överens om en lösning för ansvarsfrågan från och med 1 januari 2019.

Med hänsyn till formuleringen i lag om kollektivtrafik, medlemmarnas divergerande syn på organisationsfrågan och den korta tid som återstår föreslås beslutas att medlemmarna godkänner att kollektivtrafikmyndighetens verksamhet lyfts in under regionkommunens ansvar under en övergångsperiod. Samma förutsättningar som gällt sedan tidigare ska också gälla under övergångsperioden, även vad gäller finansieringen med den fördelning av kostnader som används i dag.

Regionkommunen ska under 2019 tillsammans med kommunerna arbeta fram en långsiktig lösning på organisationsfrågan rörande regionala kollektivtrafikmyndigheten.

Förslag till beslut

Landstingsfullmäktige beslutar att

Ansvaret för den regionala kollektivtrafikmyndigheten i Västerbottens län övertas av regionkommunen Region Västerbotten från och med den 1 januari år 2019 och under en övergångsperiod.

Dnr 3

Godkänna att Regionförbundet Västerbottens läns ägaransvar i Länstrafiken i Västerbotten AB med dotterbolagen Bussgods i Norr AB och del i Samtrafiken i Sverige AB och Norrtåg AB överläts till regionkommunen Region Västerbotten under en övergångsperiod.

Godkänna att Regionförbundets i Västerbottens län delägaransvar i AB Transitio överläts till regionkommunen Region Västerbotten under en övergångsperiod.

Uppdras till regionstyrelsen att tillsammans med länets kommuner ta fram ett förslag till långsiktig lösning på organisationsfrågan av regionala kollektivtrafikmyndigheten i Västerbottens län och återkomma till fullmäktige med förslag till beslut.

Konsekvensanalys och synpunkter

Konsekvenser för patient/medborgare

Inga konsekvenser då kollektivtrafikens verksamhet föreslås drivas vidare på oförändrat sätt.

Konsekvenser verksamhet

Inga konsekvenser då kollektivtrafikens verksamhet föreslås drivas vidare på oförändrat sätt.

Synpunkter berörda/risk & konsekvensanalys

För att tillgodose en resurseffektiv och ändamålsenlig kollektivtrafik i framtiden krävs det att organisationen formas på ett sätt som möjliggör trafikslagsövergripande lösningar. En utredning i form av en rapport med förslag på organisation av kollektivtrafikmyndigheten lämnades över och remitterades till kommunerna under vintern 2018.

Förslagen i rapporten handlar om, dels att organisera kollektivtrafiken i regionkommunen med en skatteväxling av kollektivtrafiken till delen som inte är direkta trafikknaster och dels att organisera kollektivtrafiken i ett kommunalförbund. I båda fallen ska enligt uppdragsgruppen bolaget, Länstrafiken i Västerbotten AB, fortsättningsvis vara intakt.

Båda förslagen utgår från att i stor utsträckning bibehålla det kommunala engagemanget i kollektivtrafiken antingen direkt i kommunalförbundet eller genom beställning av inomkommunal trafik av regionkommunen.

Konsekvenser på andra fattade beslut

Ett beslut i detta ärende påverkar genomförandeprocessen av bildandet av regionkommunen.

Ekonomi/resurser

Ekonomiska konsekvenser

Oförändrade ekonomiska förutsättningar

Resurser

Oförändrade ekonomiska förutsättningar

Finansiering

Oförändrade finansiella förutsättningar

Bilagor

Remiss från Region Västerbotten, daterad 2018-07-11.